

بر اساس گزارش سازمان ملل اعلام شد؛ غیبت ۱۱۸ کشور در حکمرانی جهانی هوش مصنوعی

ویژگی‌های منحصر به فرد فناوری هوش مصنوعی، از جمله قدرت و سرعت آن در پردازش داده‌ها و تصمیم‌گیری‌های خودکار، ضرورت تدوین چارچوب‌های جامع و منسجم حکمرانی جهانی را برجسته ساخته است. بر اساس گزارش «حکمرانی هوش مصنوعی برای بشریت»، دلایل مختلفی برای نیاز به حکمرانی جهانی هوش مصنوعی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

گزارش کامل در آدرس الکترونیکی:
<https://bazarekar.ir/000gOtw>

«پژوهانه»

طرحی برای حمایت مالی از پایان‌نامه‌های مرتبط با بازی‌های دیجیتال

به گزارش پایگاه خبری بازار کار و به نقل از روابط عمومی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، پایان‌نامه‌های ارشد و دکتری در حوزه‌های مرتبط با بازی‌های دیجیتال از حمایت مالی این بنیاد برخوردار می‌شوند.

محورهای اعلام شده برای موضوعات پایان‌نامه به شرح زیر است:

بازی‌های دیجیتال و فناوری‌های نوظهور
بازی‌های دیجیتال، مدل‌های کسب‌وکار و توسعه اقتصادی
آینده بازی‌های دیجیتال، روندها و پیش‌بینی‌های اثرگذار
طراحی مدل‌های محتوای بومی در بازی دیجیتال
تنظیم‌گری و حکمرانی بازی‌های دیجیتال
مطالعه اثرگذاری بازی‌های دیجیتال در حل مسائل (بازی‌های جدی)
واکاوی کیفی رفتارشناسی بازیکنان بازی‌های دیجیتال در ایران
به پنج طرح پیشنهادی برتر، پس از داوری علمی در دوره دکتری تا سقف ۱۰۰ میلیون ریال پژوهانه و در دوره کارشناسی ارشد تا سقف ۸۰ میلیون ریال پژوهانه تعلق می‌گیرد.

گفتنی است این طرح مربوط به پایان‌نامه‌هایی است که پروپوزال آن تصویب شده و در مرحله نگارش است.
دانشجویان علاقه‌مند تا تاریخ ۰۱/۱۰/۱۴۰۳ فرصت دارند طرح‌های پیشنهادی خود را به نشانی: info@direc.ir ارسال کنند.
همچنین شماره ۸۸۲۱۰۲۲۲ داخلی‌های ۱۳۲ و ۱۳۵ پاسخگوی سوالات شما در این زمینه است.

نحوه شناسایی آخرین کلیدواژه‌های علمی در SID

مرکز اطلاعات علمی جهاددانشگاهی با چارک‌بندی کلیدواژه‌های مقالات در هر حوزه تخصصی، امکان شناسایی جدیدترین موضوعات را برای پژوهشگران فراهم کرد.

نحوه چارک‌بندی کلیدواژه‌های مقالات در هر حوزه تخصصی، در آدرس
<https://bazarekar.ir/000gVU>

رئیس فرهنگستان علوم:

سند راهبردی ملی برای رشد و توسعه کشور اهمیت بالایی دارد

ایجاد زبانی مشترک میان حوزه‌های مختلف و هماهنگی بین نهادها برای تدوین یکپارچه سیاست‌ها و اقدامات در حوزه سلامت است. این نقشه برای دستیابی به اهداف بلندمدت ملی و بین‌المللی در نظر گرفته شده و بخشی از نقشه جامع علمی کشور است که تصویب آن به عهده شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

وی درباره اولویت‌های کلیدی گفت: نقشه جامع علمی سلامت شامل اولویت‌هایی در پنج تدبیر اصلی است، تدبیر یک بر تأکید بر حکمرانی یکپارچه در سطح ملی و منطقه‌ای و هم‌انسان‌سازی حوزه‌های آموزشی، پژوهشی و نوآوری سلامت، با هدف تحقق عدالت و مأموریت‌گرایی در بخش سلامت تأکید دارد. تدبیر دو، تخصیص منابع و مدیریت بودجه برای بهبود زیرساخت‌های سلامت و آموزش پزشکی با همکاری وزارت بهداشت، معاونت علمی ریاست جمهوری و فرهنگستان علوم پزشکی، تدبیر سه، تقویت آموزش و پژوهش‌های کاربردی برای پاسخگویی به نیازهای واقعی جامعه و بهره‌گیری عملی از دانش، تدبیر چهار، حمایت از نوآوری و فناوری‌های سلامت به منظور افزایش تولیدات علمی و بومی‌سازی دانش در این حوزه، تدبیر پنج، نظارت، پایش و ارزیابی مداوم پیشرفت اقدامات و راهبردها است.

عضو فرهنگستان علوم پزشکی درباره الزامات اجرایی ادامه داد: اجرای این نقشه نیازمند هماهنگی میان نهادهای مختلف است. الزامات اجرایی شامل نقش‌آفرینی مؤثر شورای عالی انقلاب فرهنگی در هماهنگی بالادستی، تدوین شاخص‌های نظارتی توسط فرهنگستان علوم پزشکی، و برگزاری جلسات بازنگری و ارزیابی دوره‌ای است. همچنین، استقرار نقشه و ایجاد زبان مشترک در سطوح ملی و دانشگاهی برای هماهنگی بهتر مورد تأکید قرار گرفته است.

صمصحق دوست اضافه کرد: نقشه بر ارزش‌های علمی و اجتماعی مانند سلامت و نوآوری تمرکز دارد و به اهمیت آینده‌نگاری در تدوین سیاست‌ها و راهبردهای سلامت اشاره کرده است. قدرت مطالعات آینده‌نگارانه، تنوع بازیگران و به‌روزرسانی منظم بخش‌های نقشه به عنوان عوامل موفقیت در اجرای آن شناخته می‌شوند.

وی افزود: نقشه جامع علمی سلامت به سه نسل سیاست‌گذاری‌های سلامت شامل رویکرد خطی، که بر تولید و انتشار دانش تمرکز داشت، مدل اکوسیستمی، که بر تعاملات و سیستم‌ها تأکید داشت و نسل سوم تمرکز بر ارزش‌های اجتماعی، زیست‌بوم و اقتصاد که به نیازهای واقعی جامعه توجه دارد، پرداخته است.

عضو فرهنگستان علوم پزشکی بیان کرد: درباره تحلیل روندهای آینده عنوان کرد: این نقشه، تحلیل روندهای آینده و جهت‌گیری‌های پیشنهادی برای ارتقای سیاست‌های سلامت را در دستور کار قرار داده است. این تحلیل‌ها، به ارزیابی وضعیت فعلی کشور و پیش‌بینی چالش‌ها و فرصت‌های آتی در حوزه سلامت کمک می‌کنند و نقشه جامع علمی سلامت را پایدار و انعطاف‌پذیر می‌سازند.
صوی ادامه داد: برای موفقیت در اجرای نقشه، مکانیزم‌های اجرایی نظیر یکپارچگی با سایر سیاست‌ها و حمایت مالی و معنوی ضروری است. شورای عالی انقلاب فرهنگی مسئولیت هماهنگی کلان میان دستگاه‌های مختلف را بر عهده دارد تا این نقشه به‌صورت مؤثر در سراسر کشور اجرا شود.

حق دوست گفت: این نقشه برای تحلیل اسناد و نقشه‌های راه ملی از چهار محور اصلی استفاده کرده است: اصالت، صحت، قابلیت‌تعمیم‌پذیری و معناداری. با این رویکرد، شناسایی و طبقه‌بندی مضامین کلیدی مرتبط با سلامت کشور امکان‌پذیر و اولویت‌بندی سیاست‌های مرتبط با علم و فناوری فراهم می‌شود.

وی اضافه کرد: چالش‌های اصلی اجرای نقشه شامل کمبود منابع مالی پایدار، نیاز به نیروی انسانی متخصص، عدم هماهنگی بین نهادها، و ضعف در سیاست‌گذاری و نظارت بر اقدامات است. همچنین، بروکراسی پیچیده و مقاومت در برابر تغییرات ساختاری، از دیگر موانع اجرایی محسوب می‌شوند.

عضو فرهنگستان علوم پزشکی بیان کرد: این نقشه جایگاه تولیدات علمی ایران را در مقایسه با سایر کشورهای پیشرو در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ بررسی کرده و راهکارهایی برای بهبود و رشد این تولیدات پیشنهاد داده است تا ایران بتواند در زمینه تولید علم و نوآوری به جایگاه شایسته‌ای دست یابد.

رئیس فرهنگستان علوم بر ضرورت به‌روزرسانی نقشه جامع علمی کشور تأکید کرد و گفت: به‌روزرسانی نقشه جامع علمی کشور، به عنوان سندی راهبردی و ملی، برای رشد و توسعه علمی ایران از اهمیت بالایی برخوردار است. این نقشه، چارچوبی را برای پیشرفت در حوزه‌های علمی و فناوری فراهم می‌کند.

به گزارش بازار کار نوین، محمدرضا مخبر دزفولی در دومین نشست شورای راهبردی نقشه جامع علمی کشور بیان کرد: به‌روزرسانی نقشه جامع علمی کشور، به عنوان سندی راهبردی و ملی، برای رشد و توسعه علمی ایران از اهمیت بالایی برخوردار است. این نقشه، چارچوبی را برای پیشرفت در حوزه‌های علمی و فناوری فراهم می‌کند و به عنوان نقشه راه توسعه علمی کشور، نقش محوری در هم‌راستایی بخش‌های مختلف علمی، صنعتی و اجرایی کشور دارد. جهان امروز با سرعت در حال تغییر است و نیازهای علمی و فناوری کشور نیز به سرعت در حال تحول‌اند؛ از این رو، به‌روزرسانی مستمر نقشه جامع علمی امری ضروری است.

وی ادامه داد: این سند، علاوه بر تعیین مسیر و اولویت‌های پژوهشی و فناوری، به تصمیم‌سازان کشور این امکان را می‌دهد که با در نظر گرفتن شرایط داخلی و تحولات جهانی، به برنامه‌ریزی دقیق‌تری بپردازند. از طرفی، با تقویت پیوندهای علمی بین‌المللی و افزایش مشارکت نخبگان در این روند، می‌توان به تعاملات و بهره‌برداری بهتر از دستاوردهای جهانی دست یافت. به‌روزرسانی این نقشه به سیاست‌گذاران و دستگاه‌های اجرایی کمک می‌کند تا راهکارهایی نوین و کارآمدتر را در زمینه‌هایی همچون سلامت، محیط زیست، کشاورزی، فناوری و انرژی به کار گیرند.

رئیس فرهنگستان علوم عنوان کرد: این نقشه همچنین بستری مناسب برای تشویق به نوآوری، حمایت از نخبگان و ارتقای موقعیت علمی ایران در عرصه بین‌المللی ایجاد می‌کند. تحقق اهداف نقشه جامع علمی کشور نه تنها موجب بهبود شاخص‌های علمی و فناوری کشور می‌شود، بلکه زمینه‌ساز خودکفایی و استقلال علمی در بسیاری از حوزه‌های استراتژیک است. در این مسیر، ضرورت هماهنگی و تعامل میان نهادهای علمی، دانشگاه‌ها، و بخش خصوصی برای تحقق اهداف این نقشه بیش از پیش احساس می‌شود.

پیشرفت‌ها و موانع نقشه جامع علمی کشور

ایمان افتخاری، دبیر ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی در گزارش درباره ارزیابی میزان اجرایی‌سازی نقشه جامع علمی کشور در این نشست اظهار کرد: مقام معظم رهبری بر اهمیت اجرایی‌سازی نقشه جامع علمی کشور تأکید کرده‌اند و بیان داشته‌اند که اجرای نقشه مهم‌تر از تهیه آن است. نقشه باید به صورت عملیاتی پیش رود و برای این منظور، نیازمند تلاشی چند برابری است. رهبری نقش محوری شورای عالی انقلاب فرهنگی در پیشرفت و شتاب حرکت علمی و فناوری کشور را نیز مورد تأکید قرار داده‌اند.

نقشه جامع علمی کشور شامل ۱۳ راهبرد کلان است

وی ادامه داد: نقشه جامع علمی کشور شامل ۱۳ راهبرد کلان، ۷۳ راهبرد ملی و ۲۲۴ اقدام ملی است که طی ۱۷۶ جلسه شورای نقشه و ۵۹ جلسه در چهار سال اخیر مورد بررسی قرار گرفته‌اند. اولویت‌های نقشه در ۵ حوزه و ۳ سطح دسته‌بندی شده‌اند که تمرکز آن‌ها بر هدایت و توسعه حوزه‌های علمی و فناوری کشور است.

دبیر ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: برخی از مهم‌ترین اسناد این نقشه، شامل سند ملی علوم و فناوری‌های سلول‌های بنیادی و سند ملی طب سنتی و گیاهان دارویی است که دستاوردهای مهمی در زمینه تولید علم و مشارکت بخش غیر دولتی در مراکز علمی و درمانی داشته‌اند.

دکتر افتخاری اضافه کرد: در حوزه‌هایی مانند نانو فناوری و هوافضا، دستاوردهای قابل توجهی به دست آمده است. ایران در این حوزه‌ها توانسته است موفقیت‌های مهمی از جمله اعزام موجود زنده به فضا، ساخت پرتابگرها و کسب رتبه اول منطقه در تولید علم نانو را به ثبت برساند. همچنین، در بازار تجهیزات نانو بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ رشد چشمگیری مشاهده شده است.

وی درباره شاخص‌های ارزیابی و گزارش‌های نظارتی افزود: شاخص‌های کلیدی نظیر سرمایه انسانی، انتشارات علمی، فناوری و نوآوری و مشارکت بین‌المللی برای نظارت بر میزان اجرایی‌شدن نقشه استفاده می‌شوند. برای مثال، جمعیت ۱۸ تا ۲۴ سال که اصلی‌ترین مخاطب آموزش عالی است، از سال ۱۳۹۰ تاکنون کاهش یافته است. اقدامات اجرایی نقشه در سه گروه طبقه‌بندی شده‌اند، از جمله اقدامات بدون نیاز به سیاست جدید که برای پیگیری آن‌ها بیش از ۲۰۰ مکاتبه با دستگاه‌ها صورت گرفته است.

افتخاری عنوان کرد: چالش‌های اجرایی‌سازی نقشه جامع علمی کشور شامل کمبود منابع مالی پایدار، کمبود نیروی انسانی متخصص، عدم هماهنگی میان نهادهای ذی‌ربط، ضعف در سیاست‌گذاری و پیگیری، کمبود ابزارهای نظارتی و ارزیابی عملکرد، بروکراسی اداری پیچیده و مقاومت در برابر تغییرات ساختاری است.

وی افزود: براساس گزارش‌های موجود، علی‌رغم دستاوردهای خوب در حوزه‌هایی مانند سلامت و اقتصاد دانش‌بنیان، برخی اقدامات اجرایی هنوز نیاز به توجه و پیگیری دارند. پیشنهاد می‌شود تا گزارش‌ها و نتایج با دقت بیشتری بررسی شوند و با ارزیابی‌های دقیق‌تر به بهبود اجرای سیاست‌ها کمک شود.

نقشه جامع علمی سلامت

پلی به سوی حکمرانی یکپارچه در حوزه بهداشت و درمان

علی‌اکبر حق‌دوست درباره روزآمدسازی حوزه سلامت و علوم پزشکی در نقشه جامع علمی سلامت کشور بیان کرد: هدف از تدوین این نقشه،